MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-22 ta' Jannar, 2010

Citazzjoni Numru. 58/2008

A

-vs-

L-Avukat Richard Sladden u l-Prokuratur Legali Liliana Buhagiar li b'digriet tal-11 ta' Marzu 2008 ġew nominati bħala Kuraturi Deputati sabiex jirrappreżentaw l-interessi tal-assenti B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fil-11 ta' Frar 2008 li permezz tiegħu l-attur A espona bir-rispett:

1. Illi l-partijiet iżżewġu fi _______________, fit-30 ta' Novembru 2002, liema żwieġ ġie reġistrat Malta in forza ta' att bin-numru ta' referenza ___/____; illi minn din l-għaqda ma twieldu ebda tfal.

2. Illi l-partijiet, jew min minnhom, taw il-kunsens tagħhom għall-kuntratt taż-żwieġ bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta’ xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali, jew oħrajn tal-ħajja miżżewġa, jew tad-dritt għal att taż-żwieġ, iżda għamlu dan bi skop unikament qarrieqi kif ser jirriżulta waqt it-trattazzjoni tal-kawża.

3. Illi l-kunsens tal-partijiet, jew min minnhom, għal dan iż-żwieġ kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa tagħhom u jew b’anomalija psikoloġika serja li jagħmilha mpossibbli għall-istess partijiet, jew min minnhom, li jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali ta-żwieġ.

Għaldaqstant, l-esponenti umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti jogħġobha:

1. Tiddeċiedi u tiddikjara għar-raġunijiet premessi li ż-żwieġ bejn il-partijiet huwa null u bla effett għall-finijiet u effetti kollha tal-Liġi.

Bl-ispejjeż kontra l-intimata nġunta għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-kuraturi deputati ppreżentata fid-9 ta’ Mejju 2008, li permezz tagħha eċċepew:

I. Illi l-esponenti m’humiex edotti mill-fatti tal-każ u jirriservaw li jipprovdu r-risposti tagħhom fid-dettall fi stadju ulterjuri.

2. Illi għal dan l-iskop kitbu lill-avukat tal-attur sabiex jingħataw kull informazzjoni nkluż indirizz tal-konvenuta.

Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit tal-attur, u semgħetu in kontro-eżami;

Rat il-verbal tas-seduta tas-27 ta’ Novembru 2009 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-sena 2002 a bażi tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenut nomine ma rexxielux iġib informazzjoni biex seta’ jressaq provi.

Illi kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin: *“F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabbilta’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.*” (**“Anna Tonna vs Alexander Tonna”** deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

Illi r-raġunijiet indikatai mill-attur jirrigwardjaw dawn is-sub-inċiżi in kwistjoni, u ċjoe’:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta’ xi parti jkun inkiseb b’esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Illi kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża **“Joseph Zammit vs Bernardette Zammit”** (27 ta’ Jannar, 2006):

“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe’ li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta’ kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta’ l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe’ li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b’anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta’ min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.”

Illi kif qalet ukoll il-Qorti fil-kawża **“Nicholas Agius vs Rita Agius”** (25 ta’ Mejju, 1995) intqal illi: *“B’difett serju ta’ diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta’ immaturita’; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista’ tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita’ sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta’ discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita’ ta’ parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.”* F’dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi **“Angela Spiteri vs Joseph Spiteri”** (4 ta’ Novembru, 1994), **“Robert Attard vs Josephine Attard”** (18 ta’ Ottubru, 1995) u **“Janet Portelli vs Victor Portelli”** (14 ta’ Awissu, 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **"Mario Mizzi vs Maris Mizzi"** (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li: *"Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Illi l-Qorti wara li ħasbet fit-tul tħoss illi f'din il-kawża hemm lok li dan iż-żwieġ jiġi annullat a bażi tas-sub-inċiż (d). Jirriżulta infatti li l-partijiet fil-fatt ftit għexu flimkien, ftit kienu jafu lil xulxin meta żżewġu u huwa nspjegabbli kif ftit xhur wara ż-żwieġ il-konvenuta abbandunat għal kollox lill-attur tant illi dan lanqas għandu idea fejn tinsab.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' l-ewwel talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kuntrattat bejn il-partijiet fit-30 ta' Novembru 2002.

L-ispejjeż ikunu bla taxxa iżda l-attur għandu jħallas provviżorjament id-drittijiet u spejjeż tal-kuraturi.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------